

Skovhistorisk Selskabs tur til skovene ved Mariager Fjord

Af: Skovtaksator Børge H. Larsen.
Lindum Skovridergård, Tjele.

Over 170 forstfolk og andre skovhistorisk interesserede deltog lørdag d. 30. september 1995 i efterårsekskursjonen til Trinderup Skov, Alstrup Krat og Hou Skov.

Godsejer Flemming Juncker viste rundt om formiddagen.

Man lagde ud i Trinderup Skov, der ligger få km øst for Mariager. Skoven blev købt af Juncker i 1940 som to forladte ejendomme på 77 ha ialt, for 12.000 + 35.000 kr. I 1979 solgte Juncker ejendommen for 1,7 mill. kr. og købte den tilbage i slutningen af 1984 for samme pris. Den er nu ejendomsvurderet til 3,7 mill. kr.

På sin engagerede måde fortalte Flemming Juncker med høj stemme om denne plantage, der nu er omdannet til skov.

- I gamle dage var her ikke så muntert. Da kaldtes stedet det sorte sogn, hvor præst og degn ofte blev udplyndret, når de skulle til kirke.

Juncker fortalte, at han plantede lærk på den magerste jord. Til den anden side er det rødgran og grandis, der dominerer nitratfloraen. Rødgranen kunne ikke klare sig mod de mykorrhizer, der er i lynchjorden; det går bedre for lærk og fyr (mykorrhizer er nogle specielle svampearter, der ligger omkring vedplanternes rødder - de kan hjælpe træerne med optagelse af næringsstoffer og vand).

Vort formål er at befri træerne for de onde mykorrhizer. Vi vil gerne have nitratflora med gederams, hindbær og brændenælder. I den mørke skov fjerner

Flemming Juncker fortæller om mykorrhizer-floraen, i Trinderup Skov.

Ved lærkene, som Juncker kun planter på den magerste jord, ser man et udsnit af det store selskab.

mykorrhizerne kvælstoffet. Ved at tage de største træer væk, opstår der et stort hul uden mykorrhizer. Derfor hugger vi hvert eller hvert andet år, og på den måde udvides det hul, der bliver i mykorrhizerfloraen.

Når man holder stamtallet nede, altså tynder kraftigt, er der mulighed for, at nitratfloraen kan udvikle sig. På den måde kan vi overføre granskov til en dejlig løvtræblandningsskov. Urtefloraen bidrager til, at der dannes humus, der er så vigtig for træernes trivsel. I denne bevoksning er vi nået til Bølget Bunke-stadiet. I dette stadie kan vi plante; her har vi anvendt ægte kastanie, der i Bølget Bunke holder sig godt i tørre somre. Æren er gået i stå. Egene kommer af sig selv.

Ved 2. punkt fortæller Juncker, at det i en nitratflora er vanskeligt for vildtet at finde ær-planterne og de selvsåede ege.

Granerne stod i stampe i 20 år

På den anden side af asfaltvejen så man rødgran, der var plantet i 1920. I 1940 var de gået helt i stå. "Derfor lagde vi halm imellem", beretter Flemming Juncker, "og der kom atter gang i væksten. Kvælstoffet i hedemoren er blevet aktiveret. Derved vakte min interesse for mykorrhizer. Efter endnu en udhugning skal denne bevoksning underplantes med ær. Det er, hvad heden kunne blive til".

På den modsatte side af vejen så man lærk, under hvilke det vælter op med ær og selvsået lærk. Juncker fortsætter: "Vi anvender kun lærk, når de ædlere løvtræarter ikke er der. Ær gror godt, når vi får mykorrhizer-forbandelsen brudt!"

Rødgran på 70 år i Trinderup Skov.

Med hensyn til vildtet bemærkede Juncker: "Jeg kan ikke lide råvildt.

Skovløberen har pligt til at skyde så meget som muligt.

Her er kun set kronvildt enkelte gange.

Jeg har ikke noget "Bambi-syndrom".

På Overgaard ville jeg have skoven fuld af rovvildt!"

Frokosten blev indtaget på restaurant "Orkideen", hvor man, samtidig med den gode mad, kunne nyde den flotte udsigt over Mariager Fjord.

Alstrup Krat med (måske) Danmarks flotteste oldtidsagre

Eftermiddagen begyndte i det skønne Alstrup Krat, under kyndig ledelse af arkæologen Jesper Laursen, der meget begejstret fortalte om denne skov og dens mange fortidsminder.

"Der er mange spor, der vidner om brug af skoven. Vi ser gravhøje overalt. Det er folk, der har dyrket agerbrug. De har begravet deres døde midt i mar-

kerne. Vi ser et sted et uanseligt hul med en lille vold omkring - det er steder, hvor man har brændt trækul. Den slags huller finder vi hyppigere i skoven, end man skulle tro.

På den anden side af vejen har vi en savgrav, hvor opskæringen af kævlerne udførtes af to mand, en ovenfor og en nede i graven. Her er der et hul, hvor man har taget sten - nogle steder ligger rester af stenen tilbage.

Og nu er vi nået frem til de flotte oldtidsagre fra omkring 500 f. Kr. og år 0. Terrasserne går i to retninger, hhv. nord/syd og øst/vest. Et meget smukt system, der ligger som rektangler, der dækker flere hektar. Viggo Nielsen siger, at det er et af de flotteste anlæg af oldtidsagre i Danmark. Det er målt af Skov- og Naturstyrelsen. Da jeg så det første gang, gik jeg bort i euforisk stemning.

Meningen med at lave disse agre var, at man ønskede et mere plant terræn. Der sker også en terrasserings ved erosion. Det er pløjet med en ard. Det er ikke lykkedes at finde husene, der har hørt til disse marker".

Et andet sted viser Jesper os et dybt hul: "Det er rester af en kalkovn, der blev brugt i forbindelse med det store byggeri, som Chr. IV satte i gang. 30.000 - 40.000 vognladninger kalk gik der til København. Det store brændselsforbrug gjorde, at denne skov blev til et krat. Det sluttede i 1685. Man undergravede sit eget eksistensgrundlag. De store marker var umulige at dyrke, da kalkgangene under dem brød sammen. Hulvejen vidner om, at der har været meget trafik mellem Hou og Alstrup. I skovbunden ser vi blade af blå anemoner, der fortæller, at jorden er kalkholdig".

Klip kuponen fri og post den. Vi betaler porto. Så snart vi har modtaget kuponen får Du **gratis** tilsendt vor september udgave vedlagt et indbetalingskort.

Modtager vi 75 kr. senest den 10. oktober, træder abonnementet i kraft fra og med oktober-udgaven 1996.

Bladet udkommer 11 gange om året. Juli udkommer vi ikke.

Ja tak!

Jeg ønsker GRATIS at få tilsendt september nummeret af RUMMETEREN/SKOV KLUB INFORMATION.

Jeg ønsker at abonnere på RUMMETEREN/SKOV KLUB INFORMATION for resten af 1996. Pris - 75,- kr.

NAVN: _____

ADRESSE: _____

POSTNR: _____ BY: _____

Postbesørges
ufrankeret

Modtageren
betaler porto

**RUMMETEREN/
SKOV KLUB INFORMATION**
Hørvænget 56.

+++ 0060 +++

4690 Haslev.

Fjordskoven med den oprindelige bøgeskov

Dagens sidste skovbesøg gjaldt Hou Skov, der ligger få kilometer øst for Alstrup Krat. Hou-jomfrubakken er på 159 ha og ejes af Aage V. Jensen, Charity Foundation.

Ekskursionsdeltagerne blev budt velkommen af skovrider Lars Møller Nielsen, der indledte med at sige: "Vi faldt for Hou Skov, fordi det er en gammel fjordskov, med den oprindelige gamle bøgeskov. Den bagved liggende skov er konverteret til gran. Det er en bondeskov med en meget ekstensiv drift".

"Vi er i gang med at lave en plan for skovens drift - en flersidig plan. Der skal foretages en analyse af træerne, flora, fauna og kultur, så man kan tage hensyn til de ting, som vi ønsker at bevare. Vil man lave flersidigt skovbrug, da tager udviklingen mange år".

"I Aage V. Jensens Fonde går overskuddet til naturbevaring og dyrebeskyttelse. Vi opkøber nogle arealer, hvor vi kan opfylde disse formål. Vi køber nogle land- og skovbrug for at få penge anbragt i flere typer af ejendomme. I Hou Skov tager vi først naturhensyn. Hou Skov er også et gammelt overdrev. I 1662 blev det forbudt at brænde kalk. Der var 8 kalkovne. De træer, vi ser nu, er vokset op i den indfrevdede skov, men de er efterkommere af dem, der stod på overdrevet".

Her, hvor vi befinder os nu, er et stormfaldshul fra 1981, hvor man har plantet lærk for at få lukket hullet. Efterhånden som vi får rødgranerne bagved skovet, vil vi kunne lave en bøge-selvfor yngelse ved hjælp af de omgivende gamle bøge. Det er meningen, at der skal lysnes i lærkene, så der kommer bøg, eg og birk.

Lars Møller Nielsen fastslår: "Det landskab, vi står i, har været overudnyttet. Det, vi får, vil være en glide-proces. Hvordan ser I på exoterne? Min personlige mening er, at det kan være interessant at bevare nogle mindre arealer, helt med danske træarter. Her i skoven har vi ikke noget mod exoterne - kommer der en hestekastanie, vil vi ikke være efter den!"

Hou Skov. De maleriske gamle bøge, med selvfor yngelse.

"Hvordan vil vi behandle selvfor yngelsen? Vi står med de gamle, kønne bøge, men vi skal lysne, og efter 5 - 8 år er de borte. Vi synes, det er i orden, at publikum ser på skovene, men vi freder først og fremmest for naturens skyld"

Eiler Worsøe, dyrlæge og botaniker, gør opmærksom på, at vi netop nu befinder os lige ud for det stykke, hvor strandskoven er mest naturlig. Her har man hugget brænde og bagefter sat kreaturer på græs. På dette sted vil man nok lade de gamle bøge stå, indtil de falder.

Professor Per Olesen, Landbohøjskolen, giver følgende kommentar: "Jeg har rejst meget i naturskove. Den er utrolig ensartet! Det er det samme, vi ser. Variationen i de danske skove er menneskeskabt".

Jette Baagøe, Jagt- og Skovbrugsmuseet: "I har måske noget genetisk materiale, som er værd at bevare. Har vi isolerede populationer, som rummer noget helt særpræget, da er de værd at bevare".

Forstkandidat, Peter Friis Møller, Danmarks Geologiske Undersøgelser: "Ikke enig med Per Olesen i, at urskove er kedelige. Der er netop stor variation. En urørt skov betyder ikke, at den er ensformig".

Dr. Holmsgaard, tidl. Det forstlige Forsøgsvæsen konkluderer, at de forskellige grupper i samfundet har forskellige interesser i skoven. Skovrider Møller Nielsen fortsætter: "En familie har ejet denne skov i generationer. De har plantet et lille hjørne ad gangen. De har passet skoven i deres fritid - vi overtrådte skovloven ved at fælde noget, der ikke var hugstmodent. Her kommer birk, lidt bøg og eg. Vi vil få nogle til at se på floraen, så vi kan lære noget af det, vi har gjort. Læg mærke til det, når I kommer forbi".

Kirsten Olesen takkede på Skovhistorisk Selskabs vegne de forskellige ekskursionsførere og konstaterede, at det var en skam, at det snart blev mørkt, da der var meget spændende at se på endnu.

Skovrider Lars Møller Nielsen fortæller om Hou Skov.

SVANLI TRYK A/S
Lundagervej 23 · 8722 Hedensted
Tlf. 7589 9100 · Fax 7589 9212

